

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรมในประเทศไทยส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมต่างประเทศเช่น ได้รับวรรณกรรมเรื่องสามก๊กมาจากจีน รามเกียรติ์จากอินเดีย และวรรณกรรมหลายเรื่องจากอังกฤษทั้งในด้านรูปแบบการประพันธ์ โครงเรื่อง แนวคิดหรือลักษณะของตัวละคร นวนิยายก็เช่นเดียวกันนักประพันธ์ไทยได้รับรูปแบบการประพันธ์นวนิยายมาจากประเทศอังกฤษ นอกจากนี้จะได้รับอิทธิพลด้านรูปแบบการประพันธ์แล้ว ยังได้รับอิทธิพลด้านโครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง มุมมอง ตัวละครและแนวคิดอีกด้วย นวนิยายผจญภัยเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีผู้สนใจกันมากทั้งผู้ประพันธ์และผู้อ่าน ล่องไพร ของน้อย อินทนนท์ และ เพชรพระอุมา ของพนมเทียนเป็นนวนิยายผจญภัยที่มีผู้อ่านหลายท่านชื่นชอบ

มาลัย ชูพินิจ หรือ น้อย อินทนนท์ ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่อง “ล่องไพร” เป็นทั้งนักอ่าน หนังสือ นักหนังสือพิมพ์และนักประพันธ์ที่มีความสามารถ มาลัย ชูพินิจมีผลงานหลายประเภท ทั้งบทความ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น คอลัมน์เกี่ยวกับกีฬา หนังสือโทรทัศน์ มาลัย ชูพินิจใช้นามปากกาหลายชื่อที่ผู้อ่านรู้จักกันดีได้แก่ “ม.ชูพินิจ” “แม่นงนค์” “น้อย อินทนนท์” “อินทนนท์ น้อย” “เรียมเอง” “นายฉันทนา” เป็นต้น (มาลัย ชูพินิจ, ๒๕๓๘) มาลัย ชูพินิจประพันธ์นวนิยายผจญภัยในป่าหลายเรื่องเช่น ล่องไพร หุ่นโล่งและคงที่บ ลูกป่า คนหลังปิ่น และล่าสัตว์ใหญ่ เป็นต้น โดยใช้นามปากกาว่า น้อย อินทนนท์ งานเขียนทุกชิ้นของน้อย อินทนนท์มักเน้นเรื่องความสนุกสนานตื่นเต้นโลดโผน นอกจากนี้ยังแฝงทัศนคติเสนอวิธีการดำรงชีวิตอยู่ในป่าอย่างเหมาะสมและปลอดภัย ตลอดจนบรรยายให้เห็นความสวยงามความสมบูรณ์ของป่า วิถีชีวิตของสัตว์ป่าและของผู้คนที่อาศัยอยู่ในป่า โดยใช้ฉากที่เป็นเรื่องจริงบ้าง แต่งตามจินตนาการบ้าง เมื่ออ่านแล้วจะได้รับความสนุกสนานและแฝงทัศนคติของผู้แต่งเกี่ยวกับชีวิตสัตว์และคน นวนิยายเกี่ยวกับการผจญภัยในป่าโดยเฉพาะเรื่อง ล่องไพร เป็นที่นิยมอ่านกันมาก สิ่งที่เป็นเครื่องยืนยันว่า ล่องไพร ของน้อย อินทนนท์มีผู้นิยมอ่านกันมากคือการตีพิมพ์นวนิยายเรื่องนี้ออกจำหน่ายถึงเจ็ดครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

น้อย อินทนนท์ แต่งนวนิยายผจญภัยชุด ล่องไพร ขึ้นมาเป็นเพราะในช่วงเวลานั้นนวนิยายส่วนใหญ่เป็นเรื่องรักเพื่อฝัน น้อยจึงต้องการหาแนวเขียนใหม่ ซึ่งเห็นได้จากคำพูดของน้อยที่

กล่าวถึง จุดประสงค์การแตงนวนิยายผจญภัย ว่า

“...เมื่อบริษัทไทยโทรทัศน์ตั้งสถานีวิทยุท.ท.ท.ขึ้น พยายามกำจัดรายการนาฏ
ดนตรีหรือลิเกออกไป อยากระยะได้บทยละครประเภทเที่ยวป่าล่าสัตว์และการผจญภัยกลาง
แจ้ง ทำนองเรื่องของเอช.ไรเคอร์ แฮกการ์ด...” (มาลัย ชูพินิจ, ๒๕๒๖: ๔๕-๕๐)

ดังนั้นล่องไพรจึงได้ปรากฏขึ้นในนวนิยายไทย

พนมเทียน เป็นนามปากกาของฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ นักประพันธ์ท่านหนึ่งที่มีชื่อเสียง
มากในปัจจุบัน ได้รับพระราชทานรางวัลศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ประจำปีพ.ศ.๒๕๔๐
พนมเทียนเป็นนักประพันธ์ที่มีผลงานหลายเรื่อง ทั้งที่เป็นนวนิยายและบทความ เช่นนวนิยายเรื่อง
จุฬาทริศูม คิวราตรี เล็บครุฑ เพชรพระอุมา บทความเกี่ยวกับอาวุธปืน เป็นต้น เพชรพระอุมา
เป็นนวนิยายผจญภัยที่สร้างชื่อเสียงให้กับพนมเทียนเรื่องหนึ่งมีทั้งหมดสามภาค พนมเทียนเริ่ม
ประพันธ์นวนิยายเรื่องนี้เมื่อพ.ศ.๒๕๐๗ โดยใช้ประสบการณ์จริงของผู้แต่งในเรื่องของการเดินป่า
การล่าสัตว์ผสมกับจินตนาการซึ่งพนมเทียนได้กล่าวไว้ในคำนำนวนิยายเรื่อง เพชรพระอุมา ภาค
หนึ่งเล่มหนึ่งมีข้อความดังนี้

“...ประสบการณ์ในชีวิตบุกป่าฝ่าดงอย่างจริงจังจะทรงมานตัวเองของข้าพเจ้าคือ
ส่วนประกอบอันละเอียดของนวนิยายเรื่องเพชรพระอุมาโดยเฉพาะในตอนต้นคือตอน
ไพรมหากาฬ ส่วนตอนดงมรณะ นิทรานคร ป่าโลกล้านปี และนางชายจอมจักราเป็น
จินตนาการแห่งความคิดฝันล้วน ฤยกเว้นรายละเอียดของข้ออ้างอิงบางประการซึ่งมา
จากสิ่งที่ข้าพเจ้าเคยศึกษาเรียนรู้มาบ้าง อาจผิดหรือถูกข้าพเจ้าไม่รับรองเพราะถึง
อย่างไรเพชรพระอุมา ก็คือเรื่องอ่านเล่นถ้าหากท่านจะถามว่าข้าพเจ้ามีจุดหมายอย่าง
ไรในการเขียนนวนิยายเรื่องนี้ขึ้นมาข้าพเจ้าก็ขอตอบว่ามีได้มีจุดหมายใดๆเลยทั้ง
สิ้น นอกจากจะเขียนเรื่องอ่านเล่นประเภทผจญภัยให้ท่านอ่าน เพื่อการบันเทิงเริงรมย์
เท่านั้น โดยเอาประสบการณ์และความรู้(ถ้าหากข้าพเจ้าจะมีอยู่บ้าง)มาเป็น “แกน” ใน
การดำเนินเรื่อง สำหรับเค้าโครงเรื่องไม่ต้องพูดถึงมันก็คือ “นิยาย” แน่แน่นอนและดีไม่ดี
อาจไปแอบ “ลอก” โครงเรื่องมาจากนวนิยายฝรั่งบ้างก็ได้...”

(ฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ, ๒๕๑๘: ๗)

จากคำพูดที่ว่า “...ดีไม่ดีอาจไปแบบลอกโครงเรื่องมาจากนวนิยายฝรั่ง...” (ฉัตรชัย
วิเศษสุวรรณภูมิ, ๒๕๑๘: ๗) ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะวิเคราะห์ว่า อิทธิพลด้านโครงเรื่อง
ที่ได้รับมาจากนวนิยายเรื่องอื่นนั้นคือเรื่องอะไร กระแส มลยาภรณ์เขียนบทความชื่อ

อันเกี่ยวเนื่องกับ “โซโลมอน” “ลูโลมาน” และ “สุลี” ในหนังสือ *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน* เสนอความคิดว่านวนิยายเรื่อง *ล่องไพร* ของน้อย อินทนนท์ และ *เพชรพระอุมา* ของพนมเทียนได้รับอิทธิพลด้านโครงเรื่องตัวละครและแนวคิดมาจากนวนิยายผจญภัยเรื่อง *คิงโซโลมอนส์ไมนส์* (*King Solomon's Mines*) บทประพันธ์ของเซอร์เฮนรี ไรเดอร์ แฮกการ์ด (Sir Henry Rider Haggard) นักประพันธ์ชาวอังกฤษ เป็นการได้รับอิทธิพลแล้วนำมาดัดแปลงให้มีลักษณะเฉพาะของตนเอง (กระแสร์ มาลาภรณ์, ๒๕๓๐:๘๗-๘๘) เมื่อผู้วิจัยได้อ่านบทความชิ้นนี้ของ กระแสร์ มาลาภรณ์และคำนำของพนมเทียนจึงเกิดความสงสัยว่าน้อย อินทนนท์และพนมเทียนได้รับอิทธิพลในการแตงนวนิยายผจญภัยมาจกงานประพันธ์ของแฮกการ์ดจริงหรือไม่ ทำให้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าว่านวนิยายผจญภัยเรื่อง *คิงโซโลมอนส์ไมนส์* มีอิทธิพลต่อนวนิยายเรื่อง *ล่องไพร* และ *เพชรพระอุมา* หรือไม่ และถ้าหากมีจะมีอิทธิพลในด้านใดบ้าง รวมทั้งนวนิยายเรื่อง *ล่องไพร* ซึ่งได้รับคำยกย่องว่าเป็นต้นแบบนวนิยายแนวผจญภัยของนวนิยายไทยจะมีอิทธิพลต่อ *เพชรพระอุมา* หรือไม่ว่างไร

วัตถุประสงค์

๑. ศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง *คิงโซโลมอนส์ไมนส์* *ล่องไพร* และ *เพชรพระอุมา* ในฐานะนวนิยายแนวผจญภัย
๒. ศึกษาอิทธิพลของ *คิงโซโลมอนส์ไมนส์* และ *ล่องไพร* ที่มีต่อนวนิยายเรื่อง *เพชรพระอุมา* (ภาคหนึ่ง)

แนวเหตุผล ทฤษฎีสำคัญ หรือสมมติฐาน

๑. นวนิยายผจญภัยหมายถึงนวนิยายที่เสนอเรื่องราวการผจญภัยของตัวละครเอก โดยมีเหตุการณ์ที่น่าตื่นเต้น โศกโศน ซึ่งบางครั้งแฝงเรื่องลึกลับที่พิสุจน์เหตุผลไม่ได้ ตัวละครเอกมักประสบเหตุการณ์ร้ายแรงอุปสรรคและปัญหานั้นอุปสรรคแต่ในที่สุดก็สามารถเอาชนะหรือผ่านพ้นอุปสรรคนั้นได้

คิงโซโลมอนส์ไมนส์ ของเซอร์เฮนรี ไรเดอร์ แฮกการ์ด *ล่องไพร* ของน้อย อินทนนท์ และ *เพชรพระอุมา* ของพนมเทียนเป็นนวนิยายผจญภัยตามนิยามดังกล่าว

๒. *ล่องไพร* ของน้อย อินทนนท์ได้รับอิทธิพลจาก *คิงโซโลมอนส์ไมนส์* และนวนิยายผจญภัยทั้งสองเรื่องนี้เป็นต้นแบบของ *เพชรพระอุมา*(ภาคหนึ่ง)

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ศึกษาลักษณะ โครงสร้างของนวนิยายผจญภัยเรื่อง คิงโซโลมอนส์ไมนส์ ล่องไพร และ เพชรพระอุมา (ภาคหนึ่ง)
๒. ศึกษาลักษณะของนวนิยายแนวผจญภัย
๓. ศึกษาอิทธิพลของนวนิยายผจญภัยเรื่อง คิงโซโลมอนส์ไมนส์ ที่มีต่อ ล่องไพร และ เพชรพระอุมา (ภาคหนึ่ง)
๔. ศึกษาอิทธิพลที่ ล่องไพร มีต่อนวนิยายเรื่อง เพชรพระอุมา (ภาคหนึ่ง)
๕. ศึกษาลักษณะความมีเอกลักษณ์เฉพาะตนของนวนิยายเรื่อง เพชรพระอุมา (ภาคหนึ่ง) แม้จะได้รับอิทธิพลมาจากนวนิยายผจญภัยเรื่องอื่น

วิธีการดำเนินการวิจัย

๑. ดำรวจเอกสารข้อมูล ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก
 - สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์ นครปฐม
 - สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ห้องสมุดภาคศึกษารณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. สัมภาษณ์คุณฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ (พนมเทียน) ผู้ประพันธ์นวนิยายผจญภัยเรื่อง เพชรพระอุมา
 ๓. ศึกษานวนิยายเรื่อง คิงโซโลมอนส์ไมนส์
 ๔. ศึกษานวนิยายเรื่อง ล่องไพร
 ๕. ศึกษานวนิยายเรื่อง เพชรพระอุมา (ภาคหนึ่ง)
๖. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ศึกษามาทั้งหมด
๗. วิเคราะห์ข้อมูล
๘. สรุปผลและรายงานผลการศึกษาวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นแนวทางในการศึกษานวนิยายแนวผจญภัย

๒. เป็นแนวทางในการศึกษาอิทธิพลวรรณกรรมตะวันตกที่มีต่อวรรณกรรมไทย

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ผู้วิจัยจะศึกษานวนิยายผจญภัยเรื่อง *คิงโซโลมอนส์ไมนส์* จากต้นฉบับภาษาอังกฤษ
๒. ผู้วิจัยจะศึกษานวนิยายผจญภัยเรื่อง *ล่องไพร* ทั้งหมด ๑๖ ตอน ได้แก่ตอนอายเกงดำ มนุษย์นาคา แคนสมิง หุบผามฤตยู ป่าช้าช้าง จามเทวี เจ้าป่า ตึกดาผี มนุษย์หิมพานต์ เมืองลับแล เสือกิ่งพุทธรักษา เทวรูปอินคา วิมานฉิมพลี ผีตองเหลืองคนสุดท้าย และตอนทางช้างเผือก โดยใช้นั่งเรือล่องไพรที่ตีพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๓๘-๒๕๔๐
๓. ผู้วิจัยจะศึกษาวิจัยนวนิยายผจญภัยเรื่อง *เพชรพระอุมา* เฉพาะภาคหนึ่งซึ่งมีทั้งหมด ๖ ตอน ๒๔ เล่มเท่านั้น ส่วนภาคสองและภาคสามผู้วิจัยจะไม่ศึกษา